



# Vidzemes Augstskolas īstenotie projekti



VIDZEMES  
AUGSTSKOLA

Jānis Buholcs

Mediji un trešo valstu  
pilsoņu iekļaušana  
sabiedrībā

# Īstenotie projekti

- 1) Masu mediju iesaiste trešo valstu pilsoņu integrēšanā Latvijā  
**(2017—2018)**
- 2) Atbildīgas, daudzveidīgas un kvalitatīvas žurnālistikas attīstība  
Latvijas nacionālajos un reģionālajos masu medijos, veicinot  
trešo valstu pilsoņu sociālo iekļaušanos Latvijā **(RSU+ViA;  
2020)**

# 1. Masu mediju iesaiste trešo valstu pilsoņu integrēšanā Latvijā

## Sadarbības partneri

- 1) SIA «Izdevniecība Rīgas viņi»
- 2) a/s Radio SWH
- 3) a/s TV Latvija (Rīga TV 24)
- 4) SIA «Vidzemes televīzija» (Re:TV)
- 5) VAS «Latvijas Televīzija» (LSM.lv)
- 6) SIA «Cēsu Druva»
- 7) SIA LETA
- 8) Biedrība «Latvijas Platforma attīstības sadarbībai»

## 1.1. Apmācības

**Dialogu cikls** par migrācijas procesu un trešo valstu pilsoņu atspoguļojumu mediju saturā: **Rīga, Valmiera, Cēsis un Ventspils**

**Vairāk nekā 40 žurnālistu un redaktoru; 18h:**

- a) Migrācijas procesi
- b) Trešo valstu pilsoņu atspoguļojums medijos
- c) Mediju ētika
- d) Medijpratība un kritiskā domāšana
- e) Sociālo mediju lietojums žurnālistikā
- f) Informācijas pārbaudīšana un melu dekonstrukcija



# 1.2. Vizīte Vācijā

- 1) Apmācības raidsabiedrības «**Deutsche Welle**» paspārnē esošajā «DW Akademie» Bonnā
  - Tendences mediju jomā
  - Trešo valstu pilsoņu atspoguļojums
  - Naida runas problemātika
- 2) **Pilsoniskās izglītības** aģentūra (Bundeszentrale für politische Bildung — bpb)
- 3) **Audiovizuālā satura** ražošanas uzņēmums «MMC Studios Köln»



## 1.3. Redakcionālās vadlīnijas mediju darbā ar mazaizsargātajām un atstumtības riskam pakļautajām cilvēku grupām

- 1) **Vārda brīvības** un mediju profesionālo standartu attiecības
- 2) Korekts jēdzienu lietojums — *bēgļi, patvēruma meklētāji*
- 3) **Atbilstoši virsraksti** un vizuālie elementi
- 4) Izvairīšanās no **stereotipizācijas** un sensacionalizācijas
  - **nemeklēt «tipisko» ārzemnieku**
- 5) Skaidrot migrācijas **kontekstu**, situāciju izcelsmes valstīs
- 6) Informācijas avotu **ideoloģisko un politisko** interešu atpazīšana



Patvēruma, migrācijas un integrācijas  
fonda un valsts budžeta  
finansētais projekts

“Masu mediju iesaiste  
trešo valstu pilsoņu  
integrēšanā Latvijā”



## Redakcionālās vadlīnijas darbā ar mazaizsargātajām un atstumtības riskam pakļautajām cilvēku grupām (ieskaitot patvēruma meklētājus)

Tam, kā mediji ataino realitāti, ir liela ietekme tajā, kā sabiedrība realitāti uztver – uz mediju ziņojuma pamata arī pati sabiedrība veido savus spriedumus, kurus savukārt balsta rīcību. Tas, kā publiskajā telpā parādās atstumtības riskam pakļautās grupas, pēcāk būtiski ietekmē šo cilvēku rīcības iespējas, tai skaitā iespējas uzlabot savu dzīvi un/vai labāk iekļauties sabiedrībā.

Līdztekus tam mediju vēstījumiem ir ietekme arī uz politikas veidošanas procesu. Lai gan ir problemātiski apgalvot par tiešu saikni starp mediju darbu un specifiskiem politiskiem notikumiem, tomēr mediju veidotās un popularizētās interpretācijas par realitāti nenoliedzami ir viens no būtiskajiem elementiem, kas ietekmē to, kā domā dažādas auditorijas grupas, un politikas veidotāji ir viena no šīm grupām. Vienlaikus mediji var būt politiķu un politikas veidotāju instruments, lai no savas puses veidotu un popularizētu noteiktas idejas un piedāvājumus. Tādējādi žurnālistiem ir jāapzinās sava saikne ne tikai ar sabiedrību, bet arī ar politiķu. Ietekme ir gan tam, ko un kā mediji ziņo, gan arī tam, ko noklusē.

Netrūkst piemēru, kuros mediju veidotā realitāte krietni atšķiras no tās, kuru parāda statistika un cita veida sistemātiski novērojumi. Piemēram, britu tabloīdi sistemātiski liek vienā kategorijā ekonomiskos migrantus, bēgļus, patvēruma meklētājus, un negatīvā attieksme pret ekonomiskajiem migrantiem tādējādi tiek attiecināta arī uz tiem, kas bēg no kara vai vajāšanas.<sup>1</sup> Arī daudzviet citur Eiropā humāna un atbildīga mediju attieksme pret patvēruma meklētājiem ir mijusies ar paļausanos uz politiķu piespēlētajām interpretācijām, stereotipizāciju un mazākuma grupu izslēgšanu no sarunas.<sup>2</sup>

Šīs redakcionālās vadlīnijas ir veidotas, balstoties uz secinājumiem, pie kā nonākuši ES PMIF projektu „Masu mediju iesaiste trešo valstu pilsoņu integrēšanā

# 1.4. Projekta dalībnieku saturs

**31 satura vienība** dažādos žanros

- Analītiski starptautiskās migrācijas procesu skaidrojumi
- Cilvēkstāsti, integrēšanās Latvijas sabiedrībā
- Ziņas par migrācijas krīzi, patvēruma meklētāju uzņemšanu

Pašu trešo valstu pilsoņu **balsu ir salīdzinoši maz**

Mediji **izvairījušies** no politiski pašieinteresētas retorikas atkārtošanas

Uzsvars uz pozitīvu atainojumu, **neproblematizējot** vietējo situāciju;  
neapšaubot valsts iestāžu darbu

**2. Atbildīgas, daudzveidīgas un kvalitatīvas žurnālistikas attīstība Latvijas nacionālajos un reģionālajos masu medijos, veicinot trešo valstu pilsoņu sociālo iekļaušanos Latvijā**



## 2.1. Sadarbības partneri

- 1) Tvnet grupa (Tvnet.lv)
- 2) Biedrība Damedia (chayka.lv)
- 3) SIA «Jaunais Kurzemnieks» («Kurzemnieks»)
- 4) SIA «Novadu ziņas» («Neatkarīgās Tukuma Ziņas»)
- 5) SIA «Žurnāls Santa»
- 6) SIA «Bauskas Dzīve»
- 7) SIA «Kurzemes Vārds»
- 8) SIA «Latgales Reģionālā televīzija»
- 9) SIA «Vidzemes televīzija» (Re:TV)
- 10) SIA «Vidusdaugavas televīzija»

## 2.2. Apmācības

56 žurnālisti un redaktori; **lielākoties attālināti**

Ierakstītas lekcijas + tiešsaistes diskusija; 28h

- a) EP, ES un citu starptautisko organizāciju politika migrācijas jautājumos
- b) Žurnālistikas standarti un labā prakse migrācijas tēmās
- c) Migrācija Latvijā vēsturiskā kontekstā
- d) Pētnieciskās žurnālistikas principi migrācijas atspoguļošanā
- e) Melu dekonstrukcija, medijpratība un kritiskā domāšana
- f) Žurnālistu un masu mediju īpašnieku attiecības



## 2.3. Mediju saturs

Partneri sagatavoja vairāk nekā 30 mediju publikācijas:

- 1) **Cilvēkstāsti** par novados dzīvojošajiem trešo valstu pilsoņiem
- 2) **Diskusijas un informatīvi materiāli** par migrāciju un integrāciju (Robežsardze; Patvērums *Drošā māja*; trešo valstu pilsoņi; migrācijas eksperti
- 3) Migrācijas problēmas **pierobežā** Latgalē

# Covid-19 un projekta noslēgums

- 1) Apgrūtināta žurnālistu došanās plānotajos braucienos
- 2) Nerealizējama ārvalstu ekspertu viesošanās redakcijās
- 3) Sarežģījumi vākt informāciju, lai veidotu solītās publikācijas



# Pieredze un secinājumi

Migrācija — viena no tēmām, ko **atsevišķs** projekts nespēj «salabot» uz palikšanu

Mediji ir ieinteresēti sadarbībā — bet orientēti uz **aktuālajiem notikumiem**

Perspektīvs darba virziens — **atgriezeniskās saites sniegšana un diskusijas** par mediju veikumu



Es

Dzīves likloči

Tava balss

Ģimene

Atelpa

Mājas dzīve

Intimi

Dzīves skola

Apollo.lv > Cilvēks > Dzīves likloči

# Mirušā pusaudža māte: Viņš "Titan" zemūdenē vēlējās labot pasaules Rubika kuba salikšanas rekordu



Apollo.lv

2023. gada 26. jūnijs 12:33

## Ghost Love Score

